

суб'єктів соціальної роботи та їх організації заходів до вирішення проблем даної категорії населення.

Список використаних джерел:

1. Закон України від 21.06.2001 р. № 2558-III «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001. № 42, ст.213.

2. Закон України від 21.05.1997 р. №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні», Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997. №24, ст.170.

3. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді: навч. посіб. О.В.Безпалько. К.: Центр навч. л-ри. 2005. 176 с.

Бескид Віктор Йосипович

*Головний державний ревізор-інспектор
відділу адміністрування податків і зборів з фізичних осіб
Тернопільського управління ГУ ДПС у Тернопільській області*

РОЛЬ МАЙНОВИХ ПОДАТКІВ У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Демократичні засади розвитку сучасного суспільства передбачають повноцінне функціонування інституту місцевого оподаткування. Адже обов'язкові платежі, які справляються з громадян за місцем їх проживання відповідно до рішень, прийнятих обраними безпосередньо ними органами самоврядування, потенційно якнайкраще сприяють дотриманню принципу: владі - податки, від влади - суспільні блага.

Поступова переорієнтація українського суспільства (особливо після революції Гідності) на антропоцентричні цінності передбачає, в тому числі, максимізацію економічних та інших вигод, які громадяни повинні отримати від

сплачених ними податків, підвищення ефективності діяльності органів влади різних рівнів. З іншого боку, кількісні та якісні показники функціонування останніх значною мірою залежать від обсягу й структури сконцентрованих ними фінансових ресурсів, а також наявності чи відсутності обмежень на використання цих коштів. З погляду зазначеного, саме місцеві податки та збори, які за визначенням устанавлюються чи запроваджуються органами місцевого самоврядування, дозволяють забезпечити та навіть розширити поле їхньої дійсно власної фінансово-господарської діяльності.

На сучасному етапі проведення децентралізації в Україні здійснюється реформа регіональної політики, яка передбачає запровадження дієвих механізмів стимулювання регіонального розвитку; адміністративно-територіальна реформа, в рамках якої об'єднуються громади та укрупнюються райони; реформа фіскальної децентралізації, що спрямована на досягнення фінансової стабільності місцевих бюджетів.

Зміни, внесені до Податкового кодексу України [107] та Бюджетного кодексу України [22] в рамках здійснення фіскальної децентралізації, визначили оновлену фінансову базу органів місцевого самоврядування, затвердили розподіл податків та запровадили нову систему бюджетного вирівнювання.

Важливим показником фінансової незалежності територіальних одиниць є питома вага податкових надходженнях в доходах місцевих бюджетів. Він у загальних рисах демонструє обсяг податкових повноважень органів місцевого самоврядування (рис. 1.).

Четверту частину доходів органів місцевого самоврядування становить податкова складова наповнення місцевих бюджетів. аналіз продемонстрованого рисунку свідчить про скорочення частки податкових надходжень у місцевих бюджетах з 86,7% у 2013 році до 81,5% у 2015 році. Та про підвищення у 2017 році до 87,6%. Внаслідок цього переважна кількість місцевих бюджетів формуються за рахунок державних трансфертів. В Україні до місцевих податків і зборів, згідно Податкового кодексу, належать: податок на майно; єдиний

податок; збір за місяць для паркування транспортних засобів та туристичний збір.

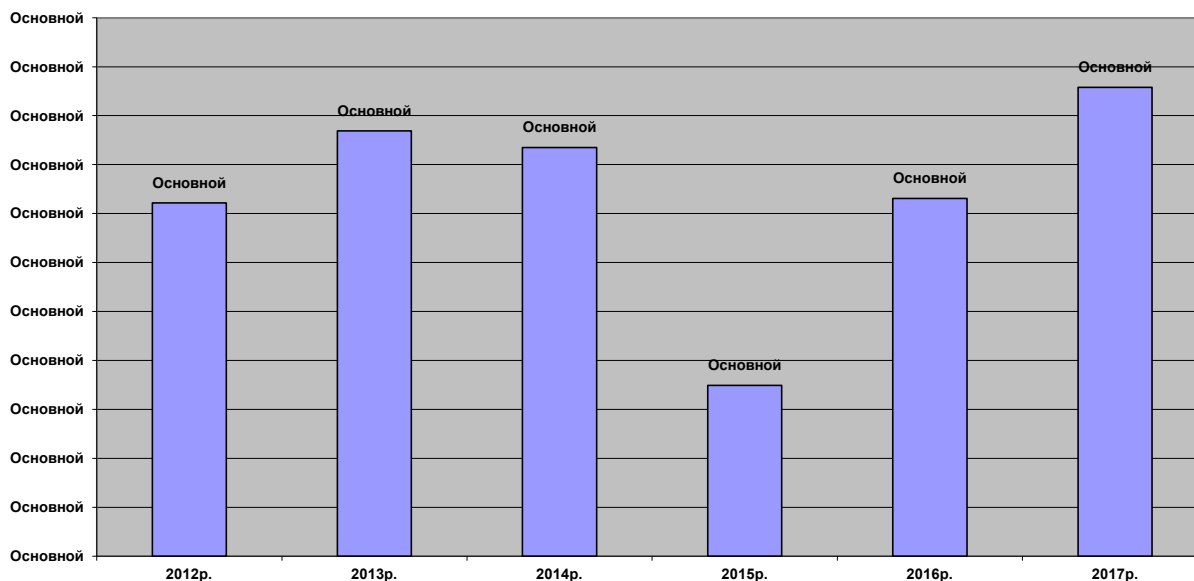

Рис. 1. Частка податкових надходжень у загальній сумі доходів місцевих бюджетів України, %.*

**Джерело: побудовано автором на основі [1]*

Зауважимо, що ефективність здійснення фіскальної децентралізації залежить від трансформації податкової системи. На нашу думку, важливу роль в умовах фіскальної децентралізації в Україні може відіграти система оподаткування майна, реформована з урахуванням кращого міжнародного досвіду та особливих характеристик національної економіки.

Глобалізаційні екстерналії, внутрішні шоки і фіскальні дисбаланси поглиблюють та загострюють проблему необхідності удосконалення майнового оподаткування, підвищення його дієвості як альтернативи формування доходної бази місцевих бюджетів та інструменту регулювання майнового стану. Зарубіжний досвід майнового оподаткування доводить, що податки на майно є найменш шкідливими для економічного зростання. Однак притаманні українській практиці особливості їх стягнення є недосконалими і не забезпечують справедливості оподаткування, захисту від корупційних та інших

зловживань. Останні не сприяють розширенню бази оподаткування, і, як наслідок, податкові надходження формуються не в повному обсязі. Це знижує фінансову самостійність місцевих бюджетів і стримує соціально-економічний розвиток.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.org.ua>.
2. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua>.

Бичук Тамара Степанівна

*Заступник начальника управління економіки, бухгалтерського обліку та звітності - начальник відділу бухгалтерського обліку та звітності
Головного управління Держспродспоживслужби у Волинській області*

Лещук Віктор Пилипович

*Д.е.н., професор, директор луцької філії
Тернопільського національного економічного університету*

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Питання фінансового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання є надзвичайно актуальним, зважаючи на дефіцит власних фінансових ресурсів та складність залучення інвестицій.

Фінансове забезпечення є одним із складових елементів напрямів фінансового впливу на процеси суспільного розвитку країни поряд з фінансовим регулюванням економічних і соціальних процесів та фінансовим стимулюванням результатів діяльності. Фінансове забезпечення передбачає використання та формування фінансових ресурсів підприємств за допомогою оптимізації співвідношення всіх його форм і сприяє створенню таких обсягів